

NAGYKÖRÖS ÉS VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykörösi Gazdasági Egyesület“ hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykörös, IV. ker., Kossuth Lajos-tér 35.</p> <p>Megjelenik hetenként háromszor: Kedden, csütörtökön és vasárnap reggel.</p>	<p>Főszerkesztő: Magyar Kázmér.</p> <p>Felölős szerkesztő és laptulajdonos: D. Tóth Ferenc.</p>	<p>Előfizetési árak: HELYBEN: Egész évre 12 K, 1/2 évre 6 K, 1/4 évre 3 K</p> <p>VIDÉKEN: Egész évre 14 K, 1/2 évre 7 K, 1/4 évre 3-50 K. Egyer szám ára vasárnap 14. hétköznap 6 fill. Nyitlár soronként 89 fillár.</p>
---	---	--

A háboru közeli végéről.

(M. T. I.) Ballin vezérigazgató, a „Berlinske Tidende“ munkatársával folytatott beszélgetése során egyebek között ezeket mondotta:

„A béke, amely a régi munka folytatását lehetővé fogja tenni, nem várható már soká magára, mert a háboru ellenségeinkre nézve immár céltalan. Ahhoz, hogy minket legyőzhessenek, győzelmes ütközeteket kellene velünk vívniok ellenséges országokban, amelyekben hadseregeink állának, ki kellene bennünket szoritaniok a megszállott területekről, határainkon újabb győzelmet kellene aratniok és végül győzelmes csaták után saját országunkban kellene bennünket teljesen megverniok, azonban a legmerészebb fantasztika is kénytelen bevallani, hogy ellenségeink együttvéve sem rendelkeznek annyi emberrel, pénzügyi és szervező erővel, hogy sikerrel végrehajthassák ezt a vállalkozást. Ezt a rettenetes, gyilkos háborút tehát már csak azért folytatják, hogy néhány tucat hatalmon lévő államférfi, aki mindenért felelős, presztízse megővésével kerüljön ki a bajból.“

Az angol kiéheztetésről és blokád-ról Ballin egyszerűen kijelentette, hogy annak semmi befolyása sem lehet a háboru kimenetelére.

Az öreg népfölkelők újabb sorozása.

Mostanáig az volt a tervezet, hogy a 39—50 éves B. osztályu népfölkelőket csak jóval az aratás után, szeptemberben vizsgálja ismét fölül a sorozóbizottság. Az előirt tervezetet azonban időközben a kormány megváltoztatta sa sorozások határidejét jóval előbbre tette. Az öreg népfölkelők újrasorozása most vidékenként változó közeli időben a jövő héten kezdődik meg az országban. A legelső ilyen sorozási plakát Brassóban jelent meg és a következőket tartalmazza:

„A m. kir. honvédelmi miniszteriumnak rendelete folytán ezennel közhírré tétetik: Az összes 1877—1866 évfolyamokba tartozó, a III. pótszemlére összeirt népfölkelők kötelesek nem ahogy tervezve volt, folyó évi aug. hó végén és szeptember hó elején, hanem már a legközelebbi napokban, szemlebizottság elé fognak állítani.

A szemlékhez tenkintet nélkül arra, vajon itt, vagy más helyen bírnak-e illetőséggel, vagy honossággal, megjelenni kötelesek: az 1877—1866 évi születésű B. alosztályu népfölkelők, kiszolgáitak es volt katonák kivétel nélkül.

A népfelkelési bemutató szemlé

alkalmasaknak talált egyének egyelőre hazabocsáttatnak, de figyelmeztetnek, hogy behívásra bármikor azonnal bevonulni tartoznak.“

Az oroszok nem akarják kiereszokolni az átkelést a Kárpátokon.

(M. T. I.) A Pester Lloydnak jelentik Kopenhágából: Szentpétervári táviratok szerint az orosz főparancsnokság a bukovinai offenzívát teljes egyetértésben a szövetségesek vezérkaraival folytatni szándékozik anélkül, hogy az erőket más operációk által szétforgácsolni kívánna.

Az oroszok ennél fogva ebben a pillanatban, tekintettel a rendkívül nehéz terrep viszonyokra, nem szándékoznak a Kárpátokat kiereszokolni. A háboru sorsa nem a nagy keleti front szélső szárnyán (Bukovinában) fog eldőlni.

Péter-Pál napja Kocséron.

A kocséri Vörös-Kereszt fiókegyelet választmányja, a központi igazgatóság felhívására Péter-Pál napján gyűjtést rendezett 14 gyűjtőívvel és 9 gyűjtőpersellyel és pedig a következő eredménnyel:

TÁRSA.

Dr. Vajda László.

Irta: Magyar Kázmér.

Napok óta tartja fogva a lelkemet Vajda László hazaérkezése. Hat itthon van?! Hat megjött, megérkezett?!

Itthon van ez év június 21. óta.

Régi, eltökélt szándéka volt néki az, hogy ahol az édes apja cit, Zsuzsika novete a Katona János bacsieknál, rokoni és baráti körben töltötte és fájdalom korán be is töltötte ifju életét: o is oda terjen meg hosszú tartozkodásra, — a családja körébe.

És ez a megérkezése: a földi pályafutásának bevégozodését jelenti a mi szemünkben es a rendes, a szokásos felfogás szerint. Pedig aligha eit veget az ő élete a pálya megjutásával. Különös jóslás. De majd indokolom.

Dr. Vajda László nagykörösi ember volt; nagykörösi a szó legigazibb, legeszményibb értelmében. Az volt, nagykörösi, jöllehet eddig nem is tudtuk; de hogyan

is tudhattuk volna, mikor nem is ismertük?!

Fölmerül a kérdés, hogy miként lehet nagykörösi es vérbeli, igazi nagykörösi ember az, akit a nagykörösiek maguk sem ismernek?

Ennek a kimagyarázására törekszem most.

A mostani nagykörösiek alig ismerték dr. Vajda Lászlót. Az előző nemzedék ismerte egy kicsit, a következő nemzedékek azonban megismerik majd teljesen.

A 60-as esztendőokban az édes apja hazánál boldog családi körben lakott Nagy-körösön, ott végezte a gimnáziumot, aztán az orvosegyetem hallgatója volt.

Szép, nyulánk, karcsu szökő fiatal ember, eszes es tanuló, eleven, jó modoru, jó tanuló, telve komoly törekvésekkel: világos fejű, sok volt benne a kedély, emellett a mély erzs jellemzte; hangját valami különös zengzett tette bajossá, kedvessé.

Amilyen nagy volt a szorgalma, tehetsége, ép olyan nagy mérvű volt a becs-vágya az iparkodásra.

Becsvágya a tudomány művelődésében nyilvánult es abban, hogy itthon, a képességeinek megfelelő szakmában es polcon szeretett volna érvényesülni.

Orvos volt. A pesti tudomány egyetemen tanár akart lenni. Pályázott. Sikertelenül. Más nyerte el a palmát.

Nagy port vert föl ez az eset akkor, Nagykorösön is, meg a fővárosban, ahol dr. Vajda egyénisége es képesége fölül tájékozódva voltak es tudták, hogy még Geda bácsi is igen érdeklődött a Laci öccse megválasztása iránt. Tanárky Gedeon, az Eöt-vös miniszterium államtitkára. És e magas, szinte döntő helyen való érdeklődés is hiába való volt; az egyetemi önkormányzat másként határozott.

A pesti egyetemen való mellőztetése végzetes fordulatot jelentett a kiváló ifju életében. Meg lehet érteni, hogy amint hazájában boldogulni nem képes volt s becs-vágya es tehetségének érvényesítésére itt teret nem talált: másfelé indult.

Bécsre gondolt. Bécsbe költözött. Bécsben elnyerte a nagykörösi fiatal ember

I. Gyűjtőíveken:

1. Lóczy Miklós egyleti pénztáros ur gyűjtőívén 126 kor. 36 fill.
2. Lesnyovszky Armand plebános ur gyűjtőívén 40 kor.
3. Dr. Radich Géza orvos ur gyűjtőívén 47 kor.
4. Botos Aladár IV. gimn. tan. gyűjtőívén 65 kor.
5. Kővári László ref. lelkész gyűjtőívén 10 kor.
6. Urbán István vendéglős ur gyűjtőívén 2 kor. 40 fillér.
7. Szabó János vendéglős ur gyűjtőívén 8 kor. 80 fillér.
8. Singer Pálné urnő gyűjtőívén 30 K.
9. Miklós Márton kereskedő ur gyűjtőívén 43 kor. 86 fillér.
10. Járvas Béla kereskedő ur gyűjtőívén 54 kor. 30 fillér.
11. Rusvai Alajos kereskedő ur gyűjtőívén 23 kor. 68 fillér.
12. Barabás Pálné urnő gyűjtőívén 61 kor. 48 fillér.
13. Péli Imre vendéglős ur gyűjtőívén 26 kor. 10 fillér.
14. Birkás Lajos kereskedő ur gyűjtőívén 46 kor. Összesen: 584 kor. 98 fillér.

II. Gyűjtőperselyekben:

1. Urbán Ilonka és Singer Erzsike gyűjtött 58 kor. 24 fillér.
  2. Berente Irénke és Urbán Teruska gyűjtött 48 kor. 20 fillér.
  3. Kubina Gizike és Rusvai Erzsike gyűjtött (1—1 persely) 48 kor.
  4. Járvas Petronella és Kőházi Mariska gyűjtött 46 kor. 47 fill.-t.
  5. Urbán Mariska és Adám Erzsike gyűjtött 42 kor. 12 fillér.-t.
  6. Jáger Mariska és Birkás Lencsike gyűjtött 29 kor. 6 fill.-t.
  7. Eszes Gizuska és Kőházi Juliska gyűjtött 27 kor. 37 fill.-t.
  8. Radich Antal IV. elemi isk. tanuló gyűjtött (önként jelentkezett) 17 kor. 89 fill.-t.
- Összesen: 317 kor. 35 fill. A gyűjtő-iv és persely-gyűjtés összes eredménye: 902 kor. 33 fillér.

Azt hisszük, hogy ez az összeg olyan szép díszet Kocsér község alig 4000 lelket számláló hazafiás és áldozatkész kö-

zönségének, hogy mellette minden szép szó eltörpül. Hosszu, két éves háboru alatt számtalanszor fordultunk a lakossághoz ilyen fajta kéréssel, de sohasem eredménytelenül. Péter-Pál napja azonban valamennyi között kimagaslak. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy Kocsér község derék, becsületes, igaz magyar gondolkozásu lakossága megértette, átértézte e gyűjtés emberbaráti célját, magas szias hivatással, megmutatta azt, hogy méltó vérei a harctereken dicsőségesen küzdő vitéz katonáinknak. Haia és köszönet érte a község minden egyes adakozójának, hála és köszönet minden egyes gyűjtőnek.

Kocsér, 1916. június 30.

Egy kocséri.

HIREK.

***

— **Makszi, a rongyszedő** című tárcánk folytatását — Dan Emil úrtól — közbejött körülmények miatt lapunk vasárnapi számában hozzuk.

Fel. szerk.

— **Élnek, küzdenek!** . . . Megirtuk, hogy a mult hónapban kezdődött dühös orosz támadáskor nagykörösi fiaink a legveszélyesebb pontokon harcoltak, sokukról nem érkezett sokáig semmi hír, vagy ha jött: a hiób-hírek fekete szárnyán halálos pusztlalás zengett. Kértük a közönséget, hogy nyugalommal, a gondviselésbe vetett jó reménységgel várják a nagy támadást követő kibontakozás idejét, mely enyhület, vigasztalást hozhat számukra, bizonyosságot elveszettnek vélt fiaikról. Feltevésünkben nem is csalatkozunk; kevesebb a veszteségünk, mint az első hírekből sokan sejtették. Két, derék ifjúról most kaptunk tudósítást: irták, hogy élnek és töretetlen hitel, lelkesedéssel tovább harcolnak dr. Kovács Imre ügyvéd, és Szépe György, Szépe Ferenc földbirtokos derék, jeles szorgalmu fia. A duló csaták után most pihenőben vannak és üdvözlétüket küldik a honiaknak.

— **Adomány az Ur asztalára.** Csendes István presbiter 59 liter bort adományozott a pünkösztü urvasoraosztáskor a

ref. egyháznak; a presbiterium f. hó 4-iki gyűlésén mondott köszönetet a hitbuzgó adományért.

— **Növekedzik a távbeszélő forgalom.** A ref. egyház mindkét lelkeszihivatalába, valamint az ügyész-gondnoki hivatalba, — a tan. képezdével kapcsolatban — bevezetette a telefont.

— **Faszandál harisnya nélkül.** A háboru okozta rettenetes cipő drágaság következtében praktikus ötlete támadt Nagy-körösön egy kisasszonynak. Horribile dictu — divatos rövid szoknyája dacára harisnya nélkül viseli a szandálját. Tekintve a hőlgyike merész ujitását, mely azonban határozottan gyakorlati, előítéletektől ment, bátor lélekre vall, vagyunk bátrak ajánlani a megkezdett ujitás általánosítását. Gyerünk csak! faszandálban harisnya nélkül, aminek hiánya sem az izlést, sem az illemt nem sérti.

— **A gazdászági népiszkola felállítása** ismét közelebb jutott egy lépéssel a megvalósulás felé. A keddi egyháztanácsülés a várossal, illetve az állammal megindítandó tárgyalás alapeszméje gyanánt elhatározta, hogy: a) hajlandó a mintakert melletti 2 h. 1168 négyszögöl földbirtokát a cifrakert melletti, a tan. képezde gyakorlati céljaira hasznóvételeig eddig is birt városi I hold 1400 négyszögölnyi földdel tulajdonjogilag elcserélni, b) mintegy 430 korona értékű gazdasági és kertészeti munkaeszközait az államnak az új gazdasági iskola céljaira átadni, viszont kéri a képezdeszéknek szükséges minden gyakorló kertieszköz további kiszolgáltatását, c) kívánja a képezdei tanulmányokra szükséges gazdasági terület használatának biztosítását és d) a növendékek gazdasági oktatását. Az egyház méltányos és körültekintő alapos-sággal alkotott feltételei bizonyára megértésre találnak városnál, állammal egyaránt.

— **Tanárválasztás a főgimnáziumhoz.** Az elmúlt 1915—16-iki iskolai év folyamán ősi főgimnáziumunk 3 tanszéke jött üresedésbe: Huszár György, aki a harctéren hősi halált halt, Tóth Benő, aki itthon súlyos betegségtől megtámadva hunyt el és a II-ik számtan-tanári szék, melyet a háboru miatt nem lehetett betölteni. A tanári kar javaslatára a fentartó testület egy

azt, amire hazájában hiába törekedett: egyetemi magántanárnak neveztek ki.

Ez bizonyán nagy és fényes elégtétel volt rá nézve, csak ne lett volna annyira közös is — a következményeiben.

Dr. Vajda képességét és kiválóságát jobban aligha bizonyította volna más, mint az a bécsi tanári állás, mert bizony Bécs akkor se rajongott a magyarokért; de viszont annyi józansággal és bölcsességgel rendelkezett a császár város világra szóló orvosgyezeme, hogy a fényes tehetséget megszerzeze és biztosítsa magának minden áron, még *idegen* honfiú meghívása árán is. És ez jellemző a mi viszonyainkra. Nekünk nem kellett a miénk — akkor még.

Dr. Vajdát méltányolta nemcsak az orvosgyezem, hanem a nálánál még illetékesebb ítélőszék is: a nagyközönség. Nagy hirtelenséggel igen széles körben megismerték, a betegek özönével keresték föl. Pedig híres, sőt világra szóló hírességű volt Bécs már évtizedek hosszu sora óta az orvosi tekintélyek nagy számáról, akiket Európa, sőt más világrészek országai-ból is elöszereettel és indokolt bizalom-

mal kerestek föl. A sok törzsökös, híres orvos dacára dr. Vajda, a magyar orvos fogadó terme nemzetközi társaságtól volt állandóan népes. Angol, francia, orosz, indus előkelőségek keresték föl azt a nagy német és az osztrák honpolgárokon kívül; de magyarok is. Keserű elégtétele a sorsnak, hogy akit nem vállalt az akkori Pest, nem vállalt a magyarság, aki otthon nem kellett, ahoz elzarándokoltunk a Lajthán tatra. No de azzal az érzéssel mentünk, hogy magyar emberrel van érintkezésünk, tőle várjuk reményünk, bizodalunk teljesedését: egészségünk visszatérését.

És doktor Vajda László a magyarokat fogadta legszívesebben, pedig bizonyos jobb „vendég” volt a külföldi ur, aki teli erszénnyel méltányolta orvosát, míg a magyarokban mindenha, különösen ezelőtt meg volt a hajlam a meleg kézzorításra és holmi honi termékekkel, — butykos törköly-pálinkával, kosár pogácsa almával való fizetésre; de a „legyünk per tu” féle díjazási módszer is a magyar különlegességek között volt található — az orvos irányában.

Mondom, a magyarok sűrűn látogatták és keresték föl a híres körösi magyar doktort ott Bécsben; de hívták is súlyosabb esetekben magukhoz, olykor közvetlenül, olykor pedig alkalomadtán, mikor oroszországi, vagy romániai betegétől hazatérőben elcsiphettek.

Es ez a bizalom az orvos iránt meg nem szűnt akkor se, mikor az ember irányában kezdtek tartózkodóbban gondolkozni és érezni a honfiak.

Egy derült napon ugyanis közölték dr. Vajdával, hogy az egyetemi tanszék osztrák lévén, azon bizony osztrák hazafinak lehet működnie. Szíveskedjék választani. A választás: megválas a tanári szék-től, vagy megválas a magyar állampolgárságtól. (Bécs ennyire van még egy székkel is. Mi magyarok a birtokokhoz, uradalomokhoz se kívánjuk a magyar honosságot.)

Dr. Vajda az utóbbit választotta és ezzel fizette azt a nagy és kinos díjat, amit a dicsőség és boldogulás és ervényesülés tőle követelt.

(Folyt. köv.)

tanszéket — a latin—német, illetve a latin—magyart — töltötte be a jövő iskolai évre; a másik kettőt, valamint a hadban álló kartársakét az itthon maradt látják el. Az állásra 9 pályázat érkezett, amelyeket a tanári testület és igazgatótanács a pályázati feltételek és a benyújtott okmányok alapján úgy sorozott, hogy első helyen ajánlotta dr. Illés Gyulát (Kolozsvár), második helyen dr. Győre Jánost (Mármarosziget), harmadik helyen dr. Frick Józsefet (Sopron). A keddi egyháztanácsülésen nagy többséggel (Győre 28, Illés 3) dr. Győre Jánost választotta meg, akiben képzett, *igazi* tanárt, jóltudó embert, rokonszónos, művelt férfit nyert iskolánk és városunk. Isten hozza körünkbe; működése elé reménnyel nézünk.

— **A zsir, háj és szalonna árat** a fogyasztóval szemben való forgalomra újabbban a felsőbb hatóság következőkép állapította meg: legmagasab ár kilogrammonként olvasztott disznósírt 8 kor. 40 f., nyers disznósír és hájért 8 kor. zsinak való friss szalonáért 7 kor. 60 f., sózott s más enniavalószalonáért 8 kor. 80 f.

— **Antal Vilmos orozsfogoly.** Azok között a körösi fiúk között, kik a legdühösebb orosz offenziva júniusi vérzivatarába belejutottak s a harci zaj vadul tomboló arja egyidőre a bizonytalanság a „nincs”-telenség homályába borította őket, halálos aggodalmára érték remegő kedveseiknek — volt Antal Vilmos is, Antal Sándor árvaszéki ügyész derek fia, a 29. honv. gy. ezred bátor hadapródja. Közel egy hónapig semmi életjelt nem adott magáról. Már-már a kétségbeesés szürke árnya borult az édes anyai szívre . . . de jó az isten. Tegnapelőtt levelezőlap érkezett a legrosszra is készülődő szülőknél. Fiuk irta, az orosz fogságból irta, jelzi, hogy baja nincs, szép időjárás mellett viszik őket jobebb, tovább keletre . . . Fogoly bar, de é! Kenyszerű, mégis boldog megnyugvás a szülei és testvéri szívüknek. Érdekes, hogy a szorgalmas, szelídlelkű fiu épen a *ref. lelkesi* pályára indult volna erettségijét letévén, mikor beutott a háború s a szöszék helyett a övészárókba állította a derek fiatalembert.

— **Egyes mozgóképes mutatványok betiltása.** A belügyminiszter körrendeletet adott ki, amely szerint a jó ízlet, közérkölciséget, általában a lélekre kártékony hatásmozgó kepek és jelenetek bemutatását szigorúan tiltani rendeli.

9472—ki. 1916. szám

Hirdetmény.

A m. kir. miniszteriumnak 1962/1916. M. E. számú rendelete a cséplési eredmények kötelező bejelentése tárgyában.

1. §. Mindazok, akik gőzcséplőgéppel avagy benzinnel, petróllummal, villamos vagy más motorikus erővel hajtott cséplőgéppel, vagy járgányos (állati erővel hajtott) cséplőgéppel a maguk vagy más részére az 1916. évi termésből búzát, rozst, kétszerest, árpat vagy zabot csepelenek, kötelesek az általuk végzett cséplésekről községenként és gabonamenekint pontos feljegyzéseket vezetni és az általuk csepelelt buza-, roz-, kétszeres-, árpa- és zabmennyiségeket a cséplés helyének községi előjáróságánál (városokban a polgármesternél) a jelen rendelet értelmében bejelenteni.

A bejelentést megtenni elsősorban a cséplőgép birtokosa és ha a cséplőgép bérebe van adva, a bérlő köteles. Ha a birtokos vagy a bérlő a cséplőgépet nem maga kezeli, a gép kezelője a bejelentésre kötelezett, a bejelentés szabályszerű megtörténtét azonban ilyen esetben a cséplőgép birtokosa illetőleg bérlője, nagyobb földbirtokoknál pedig az a gazdasági tiszt, akinek közvetlen felügyelete alatt a gépkezelő áll, ellenőrizni köteles és az ellenőrzés elmulasztásáért a jelen rendelet (7. §.) szerint felel.

2. §. Az ugyanegy községben végzett cséplések eredményét a bejelentésre kötelezett köteles hetenkint és pedig minden vasárnap, ha pedig a cséplést az illető községben hétközben befejezte, a befejezést követő napon a községi előjáróságnál bejelenteni. A bejelentéseket a község előjáróságának kapható egy hétre (vasárnap—szombat) szóló bejelentőlapokon kell megtenni, a cséplés eredményét azonban naponkint kell a cséplés befejeztével az 1. §. szerint vezetett feljegyzések alapján a bejelentőlap megfelelő rovataiba bevezetni. A községi előjáróság a bejelentőlap beszolgáltatását a bejelentőlaphoz tartozó szelvényen tanusítja. A bejelentés alapjául szolgáló feljegyzéseket (1. §.) a bejelentésre kötelezett köteles a helyszíni ellenőrzés céljára megőrizni. Ha a cséplőgéppel a cséplési idény alatt valamely héten cséplést nem végeztek, ugyasintén ha a cséplést az 1916. évi cséplési idényre befejezték, a bejelentésre kötelezett ezt szintén köteles a jelen §. szerint bejelenteni.

3. §. A községi előjáróságok kötelesek a községük területén állandóan lakó cséplőgéptulajdonosok, cséplőgépbérlők és cséplőgépkezelők névjegyzékét a m. kir. központi statisztikai hivatalnak (Budapest, II. Heltai Ferenc-utca 5—7. sz.) haladéktalanul megküldeni, illetőleg a hivatal által nekik megküldött 1915. évi jegyzéket megfelelőleg kiegészíteni. Ha ennek a névjegyzéknek megküldése vagy kiegészítése az 1916. évre megtörtént, a névjegyzéket nem kell újból megküldeni.

4. §. A községi előjáróságok kötelesek a m. kir. központi statisztikai hivatal által e célra megküldött bejelentőlapokat a bejelentésre kötelezettek között haladéktalanul szétosztani, ezeket a bejelentés kötelezettségére kioktatni, a bejelentőlapok pontos beszolgáltatását pedig a bejelentővel szemben a bejelentőlap szelvényén elismerni s cséplés folyamata alatt állandóan figyelemmel kísérni és ellenőrizni, hogy a határban végzett cséplésekről megtörténik e a bejelentés, ugyancsak a községi előjáróságok kötelesek a m. kir. központi statisztikai hivatal tájékoztatói arra nézve, hogy területükön kézierővel hajtott cséplőgépen, vagy kézzel vagy nyomtatással mekkora terület termése csépeletett.

5. §. A bejelentőlapokat a községi előjáróságok feyelemi felelősség terhe alatt szigorúan bizalmas iratokként kötelesek kezelni, azokról másolatot nem vehetnek, azokba — a 6. §-ban említett személyeken kívül — senkinek betekintést nem engedhetnek s kötelesek az előző hétről beszolgáltatott bejelentőlapokat zárt borítékban hétfőn reggel a m. kir. központi statisztikai hivatal címére postára adni. A községi előjáróság (városokban a polgármester) azt, hogy a község (város) területén a

cséplést megkezdték vagy befejezték, a m. kir. központi statisztikai hivatalnak külön bejelenteni köteles.

6. §. A m. kir. központi statisztikai hivatal igazolt megbízottai a bejelentett adatok helyességének megállapítása végett a bejelentésre kötelezettek feljegyzéseit és a bejelentőlapokat a helyszínen megvizsgálhatják.

7. §. Aki a jelen rendeletben megszabott bejelentési kötelezettségét nem teljesíti vagy egyébként megszegi, vagy a hatósági ellenőrzést meghiúsítja, az — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással és 600 lioronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

8. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Budapest, 1916. évi jun. hó 16.

Gróf Tisza István s. k.
m. kir. miniszterelnök.

Közhirre teszem.

Nagykörös, 1916. évi jun. hó 29.

Póka Károly,
polgármester.

Hirdetmény.

A városi rendőrség felügyelete alá helyezett s jelenleg a városi bokrosi akolkertben lévő kóbor cigányok munkára kiadtnak.

Akik ezen kóbor cigányokat munkára alkalmazni — vagy a kisebbeket mint páztorokat fellogadni szándékoznak, azt a városi mérnöknel — vagy az őrszere kirendelt őrnél jelentsek.

A munkára alkalmazottaknak a teljesített munkával arányban álló napi bér és ellátás jár.

A fellogadottaknak alku szerinti bér és ellátás jár. Ugy a napi bér, mint az alku szerinti bér a városi mérnöknel fizetendő le.

Nagykörös, 1916. évi jun. hó 30.

1—2-f.
Póka,
polgármester.

Közgazdaság.

Ferencvárosi sertésvásár.

Nagykörös és Vidéke eredeti tudósítása. Budapesti állatvásár r.-társaság jelentése 1916. jún. 24-től jun. 30-ig.

Felhajtás 4138 drb. sertés, 76 darab süldő. Heti átlagárak, párjára 45 kg. életsúly 4 százalék levonással.

Prima nehéz sertésekért	870—880 f.-ig
" közép	870—880 "
" könnyű	870—880 "
Szedett	850—870 "
" nehéz öreg	840—870 "
Nehéz öreg	840—870 "

Az üzlet a lefolyt hét elején szilárd volt, hét vége felé azonban a nagyobb kimélet miatt lanyha lett és az árak különösen könnyebb árúnál gyengültek.

Iff. Pesti Balázsnak a Nyársapaton Tanca István ur szomszédságában lévő mintegy 32 katasztrális hold újonnan épült tanya s birtoka, kedvező fizetési feltételek mellett örök áron eladó, értekezni lehet VIII. ker. 71. szám alatt a tulajdonossal. 1-2.

Használjunk hadisegély
postabélyeget és levelezőlapot.

Bor! 3-5. hektoliter
jó minőségű — **Bor!**
bort keresek:
Cím a kiadó-
hivatalban. :: ::

Egy cipész segéd

vegyes munkára jó fizetéssel azonnal felvétetik
MEZEY PÁL
5-6 cipésmesternél.

Kecskeméten Csongrádi-u. 39.

Értesítés. Van szerencsém értesíteni az igen tisztelt gazdaközönséget, hogy mivel ez évi termésre a Hadi-termény Részvénytársaságtól a bevásárlásra a megbízást megkaptam, en-
::: nél fogva vásárolok mindenféle :::
gabonát, száraz fehér és tarka babot, kölest, krumplit, a legmesszebbmenő, legkedvezőbb és a legmagasabb meghatározott árak mellett ::: :::

Becsés pártfogásukat kérve vagyok kiváló tisztelettel **SZÜCS SÁNDOR** terménykereskedő. Csirkepiactér IV-ik kerület 86. szám Nagykörös. — 4-78

Vegyesek.

Két jókarban levő hinto-kocsit eladó. Értekezni lehet a Központi szállodában. **ZONGORA** megvételre kerestetik. Cím: V. ker. 52. szám. ▶ ▶ ▶ ▶

Kalmár Lajos liszt és fűszer üzletében **egy fiu** tanulónak fizetés-sel felvétetik. Esetleg leány is.

Gépirónó irodába ajánlkozik. Szíves megkereséseket a kiadóhivatal továbbít. ::: ::: ::: :::

30 hektoliter bor és 50 liter pálinka eladó. Értekezni lehet özv. Kovács Imrénével VI. ker. 97. sz. alatt.

özv. Kapus Andrásné szappanfőzője Nagykörösön, I. ker. 243. sz. Ajánlja 130 fokos legjobb minőségű szappanfőző szódáját, I-ső rendű hófehér és II-od rendű sárga mosószap-

panját stbi a legjutányosabb árban.

Eladó ó-bor és kiadó lakás. HALÁSZ ZSIGMOND urnak a pálfajai bánomban szűrt 50 hektoliter legnagyobb részt rizling faj 3-4 éves ó-bora eladó. A sertés piacra dülő 4 szobás lakóháza pedig kiadó. Értekezni lehet IV. ker. Rákóczi-u. 336. sz. alatt. folyt.

Uj temetkezési vállalat!

Tisztelettel értesitem Nagykörös város és vidéke közönségét, hogy **Kertész Gyula** úr házának udvarában, a postával szemben nagyobb szabású **disztemetkezési vállalatot** nyitottam, ahol nagy raktárt tartok a legjobb kivitelű ércokporsókból, ternó és bársonnyal való bevonásra alkalmas fakoporsókból, valamint a legdiszesebb kivitelű sirkoszorúkból, úgy annyira, hogy disztemetkezési intézetem ezen a téren a legmesszebb menő igényeknek is meg tud felelni. — Elvállalok egyszerű temetéstől kezdve a legdiszesebb kivitelig, az alább jegyzett árakban:

klottal behuzott szegeli teríték 40 kor.
ternóval behuzott szegelt teríték 60 kor.
ércokporsó, diszes melléklettel 180 kor.

Ujjonnan készült gyászokcsimat, minden felszámitás nélkül két lóval, négy lóval pedig 5 koronáért küldöm ki.

Meg kell említenem, hogy városunkban évek óta létező összes temetkezési vállalatok társas viszonyban vannak egymással, ennél fogva a náluk levő árakkal a versenyt mindenkor könnyen felveszem, továbbá, mert temetkezési intézetem csak egyedül a magam tulajdonát képezi, tehát a többiekkel kartelen nem vagyok. Kérem a n. é. közönség szíves pártfogását, mert temetkezésem célja a gyászoló közönséggel nagy pénzt megtakarítani, nem pedig az eddigi egységes kartel árakat fizettetni. Kiváló tisztelettel

SCHIFFER MARTON.

rőfös kereskedő, temetkezési vállalkozó

Nagy választék a legszebb sirkoszorúkból!

A temetéshez gyászokcsit és lovat ingyen adok!

Nagykörösön ma egyedüli kartelen kiviteltemetkezés

NEU JAKAB gazdasági gépraktárában a legelőnyösebben beszerezhető: marokrakó aratógépek, eredeti **CORMICK**-féle fűkaszaló gép aratókészülékkel ellátva. Acél szénagyűjtők, tárcsás boronák, amerikai 7 kapás lókapák és sok más gazdasági gépek és eszközök.

ZÓKY ISTVÁN épület- és géplakatos **Nagykörös.**
IV. Mentovich-utca 357. sz.

Elvállal mindennemű **épület és vasszerkezetek munkálatait**, valamint **gépjavitásokat, villanyvillágítási javításokat, villanycsengők bevezetését és javítását, modern sűrű- és drótkerítéseket** stb. stb. jutányos árak mellett szolid kivitelben készítik.